

Høring Rammepplan for SFO

Uttalelse - Skolenes landsforbund

Status	Innsendt til Utdanningsdirektoratet Innsendt og bekreftet av instansen via: bg@skolenes.no
Innsendt av	Bodil Gullseth
Innsenders e-post:	bg@skolenes.no
Innsendt dato	16.03.2021
Hvilken organisasjon?:	Skolenes landsforbund Organisasjon (Privat)
Stilling	Forbundssekretær

✓ Jeg bekrefter at denne uttalelsen er på vegne av hele oppgitte organisasjon.

Nasjonal rammeplan for skolefritidsordningen

Avsender: Utdanningsdirektoratet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet

1. INNLEDNING

Dette er en høring for nasjonal rammeplan for skolefritidsordningen, og vi håper at du vil bidra med dine innspill.

Vi utvikler en ny nasjonal rammeplan for skolefritidsordningen (SFO), som skal bidra til et mer likeverdig tilbud i SFO. Vi ønsker å involvere SFO-ansatte, skoler, kommuner og andre interesserte i dette arbeidet.

Hva som har vært føringer i arbeidet kan du lese i høringsbrevet fra Kunnskapsdepartementet. Rammeplanen skal tas i bruk fra høsten 2021.

1.1. HVORDAN SVARER DU PÅ HØRINGEN?

Her kan du gi innspill til nasjonal rammeplan for SFO. Du finner spørsmålene samlet under rammeplanen. Vi oppfordrer deg til å bruke kommentarfeltet for å utdype meningene dine. Når du har svart på de spørsmålene du ønsker, trykker du på lagre og send inn. Ønsker du å lese hele rammeplanen i pdf-format og Kunnskapsdepartementets høringsbrev, finner du filene under spørsmålene.

Våre høringsrunder er åpne for alle, og de som ønsker det kan uttale seg. Alle innspill vil bli publisert/være synlige på udir.no. **Frist for å svare er 16. mars 2021.**

2. NASJONAL RAMMEPLAN FOR SKOLEFRITIDSORDNINGEN

3. 1. OM RAMMEPLAN FOR SKOLEFRITIDSORDNINGEN

Denne rammeplanen gjelder for arbeidet i skolefritidsordningen (SFO). SFO skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna, og gi barna omsorg og tilsyn. Dette følger av opplæringsloven § 13-7.

Rammeplanen har status som forskrift med hjemmel i opplæringsloven § 13-7 og gjelder for skolefritidsordninger som er omfattet av denne bestemmelsen. Kommunen eller den kommunen bruker til å oppfylle sin plikt etter opplæringsloven § 13-7 (heretter omtalt som eier), har ansvaret for at SFO drives i samsvar med gjeldende regelverk, jf. kommuneloven § 23. Rammeplanen gir rom for lokale variasjoner, satsinger og planer. For å sikre et helhetlig perspektiv på barnas oppvekst og utvikling bør SFO og skole samarbeide tett. Når SFO er knyttet til skoler, skal rektor til vanlig være virksomhetens leder, jf. opplæringsloven § 13-7. Rektor kan delegere oppgaver til en som får ansvar for den daglige driften av SFO.

Opplæringslovens kapittel 9 A om *elevenes skolemiljø* gjelder også for SFO, bortsett fra de unntakene som følger av § 9 A-1. Kapittel 9 A omfatter retten til et trygt og godt fysisk og psykososialt miljø i SFO og plasserer ansvaret for barnas trygghet hos de voksne. Personalet i SFO er også omfattet av meldeplikten til barnevernet, jf. barnevernloven § 6-4.

Rammeplanen presiserer og utdyper verdigrunnlaget for SFO. Verdigrunnlaget for SFO bygger på grunnleggende verdier som også gjelder for barnehage og grunnopplæring. Norge har sluttet seg til internasjonale konvensjoner, slik som FNs konvensjon om barnets rettigheter og ILO-konvensjon om urfolk og stammefolk i selvstendige stater. Verdigrunnlaget i rammeplanen bygger i tillegg på disse.

Rammeplan for SFO består av seks kapitler: 1. Om rammeplan for skolefritidsordningen, 2. Skolefritidsordningens verdigrunnlag, 3. Innholdet i skolefritidsordningen, 4. En inkluderende skolefritidsordning, 5. Samarbeid i skolefritidsordningen og 6. Kvalitetsutvikling.

4. 2. SKOLEFRITIDSORDNINGENS VERDIGRUNNLAG

SFO skal bygge sin praksis på grunnleggende verdier som er felles i formålsparagrafene til barnehagen og opplæringen. Betydningen av verdigrunnlaget for SFO er utdypet under.

Verdigrunnlaget skal formidles og praktiseres i alle deler av arbeidet i SFO, og prege innholdet og arbeidsmåtene.

4.1. 2.1. BARNDOMMENS EGENVERDI

Barndommen har sin egenverdi, og SFO skal, i samarbeid og forståelse med hjemmet, ivareta barnas behov for omsorg og tilsyn, samtidig som det gis rik mulighet for meningsfull fritid og lek. SFO skal bidra til trivsel og glede i selvvalgt lek og tilrettelagte aktiviteter, og gi rom for rekreasjon og hvile. Barnets beste skal alltid være et grunnleggende hensyn. Barn har rett til å uttale seg om forhold som berører dem, og barnets synspunkter skal vektlegges i samsvar med alder og modenhet. SFO skal bidra til barnas mestring og opplevelse av egenverd.

4.2. 2.2. TRYGGHET, OMSORG OG TRIVSEL

SFO skal ivareta og møte barns behov for omsorg, trygghet, trivsel, tilhørighet og anerkjennelse. Omsorg er en forutsetning for barns trygghet og trivsel, og for utvikling av empati. I SFO skal det enkelte barn bli sett, få støtte til å utvikle empati og vise omsorg for andre. Barn skal både få omsorg og gis muligheter for å gi omsorg.

SFO skal fremme barnas fysiske og psykiske helse, og bidra til at de opplever glede og mestring. SFO skal støtte utviklingen av trygge og gode relasjoner barna imellom, mellom barna og personalet og mellom personalet og barnas foreldre. SFO skal fremme inkludering, og bidra til at alle barn har mulighet til å utvikle vennskap. Barna skal få støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barna skal ha mulighet for både aktivitet og hvile i løpet av tiden de tilbringer i SFO.

4.3. 2.3. DEMOKRATI OG FELLESSKAP

SFO skal fremme demokrati, motarbeide alle former for diskriminering og bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og likeverd. SFO skal bidra til at barn møter og ser verdien av et likestilt samfunn der alle har mulighet til å bli sett og hørt.

Barna skal oppmuntres til deltakelse i fellesskapet. Barna skal få støtte til å inkludere andres perspektiv, håndtere meningsbrytninger og respektere uenighet og finne felles løsninger. Å delta i fellesskap handler både om at barna får øve på å tilpasse seg andre, men også sette egne grenser og uttrykke egne behov.

Barn har rett til medvirkning tilpasset deres alder og forutsetninger, inkludert i arbeidet for et trygt og godt fysisk og psykososialt miljø jf. opplæringsloven kapittel 9 A.

4.4. 2.4. SKAPERGLEDE, ENGASJEMENT OG UTFORSKERTRANG

Ved å ta utgangspunkt i barnas skaperglede, engasjement og utforskertrang skal SFO gi en god ramme for helhetlig utvikling og læring. Læring i SFO foregår først og fremst gjennom lek, selvvalgte aktiviteter og samhandling med andre barn og med SFOs personale. SFO skal anerkjenne at lek er en typisk væremåte blant barn, og at leken har en egenverdi. SFO skal prioritere tid og rom for lek.

SFO skal støtte barnas naturlige nysgjerrighet og lyst til å skape og være kreative, engasjerte og utforskende. Innholdet, arbeidsformene og det fysiske miljøet i SFO skal støtte opp under barnas lyst til å leke, skape, utforske og mestre.

4.5. 2.5. BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Bærekraftig utvikling omfatter sammenhengen mellom sosiale, økonomiske og miljømessige forhold. SFO skal støtte opp under verdier, holdninger og handlinger som fremmer et bærekraftig samfunn, og støtte barna i å utvikle naturglede og ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

SFO skal oppmuntre barn til å reflektere og handle etisk og miljøbevisst, vise solidaritet og ta veloverveide valg. Barn skal få forståelse for at den enkeltes handlinger har betydning for omgivelsene og fellesskapet.

4.6. 2.6. MANGFOLD OG INKLUDERING

Respekt for ulikhet og anerkjennelse av mangfold skal legges til grunn for arbeidet i SFO. Å anerkjenne barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer kan bidra til at de, i felleskap med andre, får utvikle et positivt forhold til seg selv og til egen og andres kultur og erfaringsbakgrunn. Samiske barn i SFO skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk og sin kultur.

SFO skal innrettes slik at alle barn får gode utviklingsvilkår, uavhengig av barnas forutsetninger og behov for tilrettelegging, og bidra til at alle barn er en del av et inkluderende fellesskap.

5. 3. INNHOLDET I SKOLEFRITIDSORDNINGEN

SFO skal legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter som er tilpasset barn i ulik alder og med forskjellig funksjonsnivå. SFO skal legge til rette for et innhold og å benytte arbeidsmåter som sikrer god samhandling i barnegruppene, mellom enkeltbarn og mellom voksne og barn. Barna skal ha gode vilkår for å medvirke i SFO.

SFO skal ha et helsefremmende innhold. Dette krever også et areal som både passer barnegruppens alder og forutsetninger. SFO skal bidra til barnas psykiske helse gjennom å støtte barnas opplevelser av livsglede, mestring og egenverd, og deres utvikling av et positivt selvbilde og en trygg identitet. Innholdet i SFO skal støtte opp under at alle barn har mulighet til å utvikle vennskap.

Digitale ressurser kan stimulere barn til utforskende, kreativ og skapende samhandling. Når digitale ressurser brukes i SFO, må det skje på en hensiktsmessig og forsvarlig måte. Det er

SFOs ansvar å ivareta barnas sikkerhet og trygghet på nett, og at regler for personvern følges ved bruk av digitale ressurser.

Aktivitetene i SFO skal tilpasses den enkelte barnegruppe. SFO skal ivareta barnas fritidsinteresser og introdusere nye aktiviteter. I tillegg til aktiviteter tilrettelagt av SFO kan SFO samarbeide med kulturskoler, lokale lag, foreninger og organisasjoner ved gjennomføring og organisering av innholdet og aktivitetene. I planleggingen av innholdet skal SFO være bevisst hvordan ulike aktiviteter også kan virke ekskluderende på enkeltbarn eller grupper, for eksempel på grunn av økonomi, særskilte behov og språklig eller kulturell bakgrunn. SFO skal vurdere hvordan aktivitetene kan tilpasses for å virke mest mulig inkluderende.

SFO kan tilby tilrettelagte aktiviteter som støtter opp under skolens innhold. Tilnærmingen i SFO skal imidlertid være en annen enn i skolen, slik at det legges særlig vekt på selvvalgt lek og annen barnestyrt aktivitet.

5.1. 3.1. LEK

Leken skal ha stor plass i SFO, og barna skal hver dag ha tid og rom til lek. Alle barn skal få mulighet for aktiv deltakelse i leken og å oppleve mestring. SFO skal tilrettelegge for, og støtte opp om, at leken kan stimulere til vennskap, relasjonsbygging, språkutvikling, undring og kreativitet. SFO skal legge til rette for lek som engasjerer og inspirerer barna i aktivitet og til aktivitet, og som kan bidra til allsidig utvikling og læring. Aktiviteten i SFO skal ha et tydelig barneperspektiv. SFO bør legge til rette for at personalet jevnlig kan diskutere og reflektere over hva lek innebærer og hvordan man som ansvarlig tilrettelegger opptrer i møte med lekende barn.

SFO skal legge til rette for, og inspirere til, et godt lekemiljø for alle barn. SFO har et spesielt ansvar for at barn med særskilte behov blir inkludert i lek og tilrettelagt aktivitet.

5.2. 3.2. KULTUR

Kultur skal ha en viktig plass i SFO. SFO skal legge til rette for at barna får delta i forskjellige kunstneriske og kulturelle aktiviteter. Gjennom kulturaktiviteter skal SFO gi støtte til at barna får skape sine egne uttrykk og får kjennskap til ulike måter å uttrykke seg på, slik at mangfoldet i barnegruppa blir representert.

5.3. 3.3. FRITIDSAKTIVITETER

SFO skal ha et variert tilbud av fritidsaktiviteter som er tilpasset interessene og forutsetningene i barnegruppen. Aktivitetene kan tilpasses tilbudet i lokalmiljøet. SFO skal sikre at tilbudet inkluderer aktiviteter med forskjellig grad av kroppslig bevegelse og bør legge til rette for aktiviteter både utendørs og innendørs. I tilrettelegging og organisering av fritidsaktiviteter skal lek og medvirkning tillegges stor vekt.

5.4. 3.4. FYSISK AKTIVITET OG BEVEGELSESGLEDE

SFO skal være en arena for daglig fysisk aktivitet som bør fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. SFO skal legge til rette for at alle barn får delta i variert bevegelseslek og fysisk aktivitet, og bidra til aktivitetslyst. SFO bør legge vekt på aktivitetsformer som innebærer bevegelsesglede, og som oppstår i lek sammen med andre barn. Fysisk aktivitet kan også ivaretas gjennom organiserte aktiviteter. Det fysiske miljøet og utstyret skal være utformet og

tilrettelagt med tanke på barnas alder, funksjonsnivå og interesser, slik at det fremmer fysisk aktiv lek.

Barna bør være utendørs en del av tiden de er i SFO hver dag. SFO bør vurdere hvordan nærliggende områder i lokalmiljøet, for eksempel skogholt, andre naturområder eller aktivitetsanlegg kan brukes for lek, utforskning og fysisk aktivitet.

5.5. 3.5. MAT OG MÅLTIDSGLEDE

SFO skal legge til rette for daglige måltider som gir barna grunnlag for å utvikle matglede, fellesskapsfølelse og gode helsevaner. Barn skal få tilstrekkelig tid og ro til å spise i løpet av tiden de tilbringer på SFO. Måltidet kan være medbrakt matpakke eller mat servert av SFO. Mat som blir servert på SFO, bør være basert på et helsefremmende kosthold og bærekraftige matvaner og forbruk og bygge på Helsedirektoratets kostråd. SFO skal kjenne til nasjonale føringer for måltider. SFO bør samarbeide med foreldrene om å ivareta eventuelle kosthensyn hos enkeltbarn.

Måltidet er en daglig, hverdagsnær arena, som handler om mer enn maten som spises. SFO bør legge til rette for matglede, gode samtaler, deltakelse og opplevelse av fellesskap hos barna. Personalet bør delta aktivt i måltidet. SFO skal ha gode rutiner for hygiene og avfallshåndtering og bør formidle disse til barna.

Å lage mat sammen på SFO kan gi barna erfaring med hvordan de selv kan lage enkle og sunne måltider, og hvordan de sammen med andre kan skape trivelige rammer rundt måltidet.

6. 4. EN INKLUDERENDE SKOLEFRITIDSORDNING

SFO skal aktivt bidra til å danne fellesskap der alle barn kan delta og få en opplevelse av å høre til. SFO skal bidra til at barn opplever likeverd, sosial tilhørighet og sosialt fellesskap med andre barn og personalet. Dette forutsetter respekt for forskjellighet og anerkjennelse av mangfold. Fellesskap kan oppleves i større eller mindre grupper, og i lek og tilrettelagte aktiviteter. Personalet skal observere barnas lek og aktiviteter, vurdere om alle barn gis muligheter for deltagelse og med utgangspunkt i barnas interesser legge til rette for at alle barn kan delta.

Det skal være en variasjon i tilbudet som tar hensyn til barnegruppen og barnas alder, utvikling og interesser. Barn med behov for særskilt tilrettelegging skal ha et tilbud som legger til rette for at også de kan være inkludert og delta likeverdig i lek, kultur og fritidsaktiviteter. De skal oppleve et like trygt og godt skolemiljø som alle andre barn. SFO skal arbeide aktivt for å fremme universell utforming, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 19, for å bidra til barnas inkludering og tilhørighet til fellesskapet.

SFO skal ivareta, anerkjenne og synliggjøre mangfold og legge til rette for at ulike språk og kulturer kan inkluderes i lek og aktivitet. I utformingen av lekemiljøet ute og inne skal SFO ta hensyn til mangfoldet i barnegruppa.

Gjennom å gi barn muligheter for deltakelse i lek, kultur og fritidsaktiviteter sammen med andre barn kan skolefritidsordningen bidra til å utjevne sosiale forskjeller. SFO skal aktivt informere om de moderasjonsordningene som gjelder for SFO, for å bidra til at familieøkonomi ikke hinder barn fra å delta på den viktige felleskapsarenaen SFO er.

7. 5. SAMARBEID I SKOLEFRITIDSORDNINGEN

Hensynet til barns beste skal ligge til grunn når SFO samarbeider med foreldre, skole, barnehage og andre offentlige instanser.

Barnas foreldre er sentrale samarbeidspartnerne i arbeidet med å ivareta barnets beste. SFO skal legge til rette for god dialog mellom foreldre og personalet. SFO skal gi foreldrene informasjon om tilbudet, avklare gjensidige forventninger og legge til rette for at foreldre kan bidra i arbeidet med å videreutvikle kvaliteten. Eier er ansvarlig for at foreldre får informasjon om hva som kan forventes av skolefritidstilbudet og hvilke arenaer for samarbeid som finnes.

SFO er i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. SFO skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og skal ha kjennskap til hvordan dette kan oppdages og forebygges. Eier skal bidra til at SFO blir inkludert i samarbeid med relevante institusjoner, som barnehager, skolen, skolehelsetjenesten, den pedagogisk-psykologiske tjenesten og barnevernet, og sørge for at personalet kjenner til meldeplikten til barnevernet.

SFO skal samarbeide med skolen, hjemmet og aktuelle hjelpetjenester når det er nødvendig for å ivareta barn med særskilte behov. Når det er nødvendig for å ivareta barnets behov for et helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset hjelpetilbud, skal SFO delta i arbeidet med individuell plan for barn med behov for koordinerte tjenester. For barn med særskilte behov som har plass på SFO på 7. trinn, bør SFO også være inkludert i samarbeidet om overgangen mellom barneskole og ungdomsskole.

SFO skal samarbeide med hjemmet og skolen for å legge til rette for at de daglige overgangene mellom de ulike arenaene blir gode. SFO bør samarbeide med skolen for å skape en best mulig helhet i hverdagen for barna.

7.1. 5.1. OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE OG SFO

SFO skal samarbeide med barnehagen og skolen om barna sin overgang fra barnehage til skole og SFO, jf. opplæringsloven § 13-5 og barnehageloven § 2a. Det er skoleeier som har hovedansvaret for samarbeidet.

SFO skal bidra til å skape en god og trygg overgang fra barnehage til skole og SFO. Barn bør få mulighet til å bli kjent med det fysiske miljøet og personalet i SFO før skolestart. Særlig for barn på 1. trinn som starter i SFO før sin første skoledag, spiller SFO en viktig rolle i oppstartsfasen. SFO skal støtte barna den første tiden, for å bidra til at barna opplever trygghet og tilhørighet.

8. 6. KVALITETSUTVIKLING

Eier og alle som arbeider i SFO, skal sammen bidra til å oppfylle målene i rammeplanen med utgangspunkt i sine erfaringer og sin kompetanse. Eier skal legge til rette for at SFO har muligheter til å planlegge og evaluere virksomheten, drive kompetanseheving og reflektere over innhold og arbeidsmåter. Et godt samarbeid mellom SFOs eier og leder er en forutsetning for forsvarlig innholdsmessig og administrativ ledelse. Lederen har en viktig rolle i å veilede og legge til rette for at personalet utvikler en felles forståelse for oppdraget som er gitt i rammeplanen.

SFO skal være et fellesskap og en lærende organisasjon, som jevnlig vurderer og videreutvikler sin praksis. SFO skal legge til rette for at hele personalet reflekterer over faglige og etiske spørsmål i tilknytning til rammeplanens verdier og innhold, og hvordan de kan være gode rollemodeller for barna. SFO må jobbe ut fra at barn er ulike, og at barnets beste har avgjørende betydning for innholdet og arbeidsmåtene. I arbeidet med å utvikle kvaliteten i innholdet og

arbeidsmåtene skal SFO lytte og ta hensyn til det barna selv formidler om sin opplevelse av fellesskapet i SFO. Et godt og tillitsfullt samarbeid mellom SFO og hjemmet er grunnleggende for kvaliteten, og SFO skal legge til rette for at foreldrene kan bidra i kvalitetsutviklingsarbeidet.

Alle barn i SFO har rett til et trygt og godt miljø som fremmer helse, trivsel og læring, jf. opplæringsloven 9A-2. SFO skal arbeide kontinuerlig og systematisk for å fremme barnas helse, trygghet og miljø etter 9A-3, og følge opp aktivitetsplikten etter 9A-4.

En viktig del av arbeidet med kvalitetsutvikling er at personalet, med bakgrunn i sine erfaringer fra det daglige arbeidet i SFO, og gjennom observasjon av barns daglige lek og aktiviteter, kan reflektere og utvikle sin kompetanse og videreutvikle virksomhetens praksis.

8.1. 6.1. PLANARBEID

SFO skal planlegge innhold og arbeidsmåter, og arbeidet skal evalueres jevnlig. Planlegging gir personalet grunnlag for å reflektere og jobbe langsiktig og systematisk. Planleggingen skal ta utgangspunkt i lokale forhold og bidra til å realisere rammeplanen for SFO. Arbeidet skal være basert på inkludering og barns medvirkning. SFOs arbeid med å fremme barnas psykiske og fysiske helse kan inngå som et element i kommunens folkehelsearbeid, jf. folkehelseloven kapittel 2.

Den enkelte SFO skal utarbeide en årsplan som er i tråd med virksomhetens vedtekter. Årsplanen skal bidra til å omsette rammeplanens verdigrunnlag i praksis og gi informasjon til foreldre og andre samarbeidspartnere. Årsplanen skal være et arbeidsredskap for personalet, og den skal dokumentere valg og begrunnelser for innhold og arbeidsmåter.

I samiske distrikt skal årsplanen ses i sammenheng med den samiske årstidskalenderen, og SFO skal vurdere hvordan innholdet og arbeidsmåtene kan knyttes til årets gang og endringene i naturen og til tradisjonell kunnskap og levesett.

? Spørsmål 1: I hvilken grad vil rammeplanen bidra til å gi et godt og likeverdig tilbud til barna i SFO?

Delvis enig

Rammeplanen legger vekt på at SFO skal være for alle. Skolenes landsforbund ville ha løfta fram punkt 2.6 MANGFOLD OG INKLUDERING. Vi ønsker å sette denne delen av rammeplanen enda mer i fokus. Slike nummereringer kan fort oppfattes som en prioriteringsliste – sjøl om det ikke er tenkt slik. SFO skal være en arena for alle barn, uansett språk, kultur, religion, økonomi og sosial bakgrunn. SFO bør være en arena som virker sosialt utjevne. Dette kommer ikke tydelig nok fram i rammeplanen. For svært mange er SFO i dag et altfor dyrt tilbud. Det blir derfor til at de som virkelig kunne hatt behov for dette tilbudet, ikke ser seg råd til det. SFO må være et gratis tilbud for alle elever.

Det er i dag en utfordring at barn som har store enkeltvedtak med pedagog eller fagarbeider/assistent/eller andre ikke får den samme type oppfølging når de kommer over i SFO. Dermed beslaglegges en del av personalet nærmest automatisk til denne oppgaven. Dette er en problematikk som må belyses. Likeledes må man i rammeplanen våge å belyse personaltetthet i

forhold til for eksempel språkstimulering og andre utfordringer. Rammeplanen må være tydeligere på hvordan man skal ivareta barn med særskilte behov.

Spørsmål 2: Formålet til SFO er å legge til rette for lek, kultur og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna. SFO skal også gi barn omsorg og tilsyn. Synes du utkastet til rammeplanen ivaretar formålet til SFO?

Delvis enig

Rammeplanen blir litt prega av at det er mange flotte ord og tanker. Den sier lite om hvilke rammer som må være tilstede for at planen skal kunne oppfylles. Hvordan skal man ivareta barn med særskilte behov, elever med språkutfordringer osv.

Spørsmål 3: Rammeplanen skal gi lokalt handlingsrom og rom for lokale variasjoner. Synes du at dette blir ivaretatt i utkastet til rammeplanen?

Helt enig

Ingen kommentar fra instansen

Spørsmål 4: Verdigrunnlaget i rammeplanen for SFO skal tydeliggjøre verdier som er felles for barnehage og skole og som også gjelder for SFO. I hvilken grad opplever du at verdiene i utkastet passer for SFO?

Helt enig

Ingen kommentar fra instansen

Spørsmål 5: Rammeplanen skal stille realistiske krav til innholdet i SFO. I hvilken grad opplever du at utkastet gjør dette?

Delvis uenig

Skolenes landsforbund mener at rammeplanen ikke er realistisk ut fra de betingelsene SFO drives ut ifra i dag.. Vi mener at de rammene det legges opp til i planen vil kreve at SFO har en egen leder, som ikke er rektor. Rektor har arbeidsoppgaver nok med den komplekse driften av skolen. Lederen skal, etter denne rammeplanen, ha ansvar for den daglige driften, planlegging av variert innhold, kontakt med lag og organisasjoner, drive med utviklingsarbeid, ha kontakt med heimen og andre instanser.

Det er også helt tydelig at de aktivitetene som er skissert i rammeplanen vil kreve en helt annen økonomi enn i dag, både i forhold til bemanning og tilgang på arealer og utstyr.

Spørsmål 6: Det er kommunen, eller den kommunen bruker til å oppfylle sin plikt etter opplæringsloven §13-7 (eier), som har ansvaret for at SFO drives etter regelverket. Når SFO er knyttet til skoler, skal rektor til vanlig være virksomhetens leder. Rektor kan delegere oppgaver til en som får ansvar for den daglige driften av SFO. I hvilken grad synes du at ansvarsforholdene i SFO kommer tydelig frem i rammeplanen?

Hverken eller

Problemet med rammeplaner er at det blir stort tolknings- og handlingsrom. Det sies ikke noe om rammene for økonomi, bemanning eller fysiske forhold – inne og ute. Det blir mange fine ord, men hvordan skal virkeligheten være? Den nasjonale rammeplanen vil gi svært stort lokalt handlingsrom og dermed ulikhet i de ulike skolefritidsordningene rundt i landet. Det vil også gi ulikheter innad i kommuner.

Skolenes landsforbund mener at rammeplanen ikke er realistisk ut fra de betingelsene SFO drives ut ifra i dag.. Vi mener at de rammene det legges opp til i planen vil kreve at SFO har en egen leder, som ikke er rektor. Rektor har arbeidsoppgaver nok med den komplekse driften av skolen. Lederen skal, etter denne rammeplanen, ha ansvar for den daglige driften, planlegging av variert innhold, kontakt med lag og organisasjoner, drive med utviklingsarbeid, ha kontakt med heimen og andre instanser.

Spørsmål 7: I høringsutkastet er det krav om at SFO skal ha en årsplan. Årsplanen skal være et arbeidsredskap for personalet, og dokumentere SFOs valg og begrunnelser for innhold og arbeidsmåter. Bør det være et krav om å ha en årsplan?

Delvis enig

Rammeplanen kan gjerne stille krav til at SFO skal ha en årsplan, men da må det legges til rette slik at det finnes ressurser nok til å jobbe med denne planen. Både lederen og de andre ansatte må da ha tid til å utforme årsplanene og til den jevnlige planleggingen av aktivitetene som det er planlagt at de skal gjennomføre. Skolenes landsforbund vil påpeke at det ikke må legges så stramme planer for aktiviteter at en fratrar barna muligheter for frileik.

Spørsmål 8: Alle barn skal få et godt SFO-tilbud. Omtaler rammeplanen inkludering av alle barn på en god måte?

Delvis uenig

Her blir det mange ord. Intensjonene er gode. Det bør imidlertid stå i klartekst at det må være god nok bemanning ved SFO for å kunne sørge for inkluderingen.

Skolenes landsforbund mener det er viktig at man også i SFO har handlingsrom for ansettelse av ulike yrkesgrupper. Dette er en arena hvor man ofte har bruk for yrkesgrupper som har

sosialfaglig kompetanse. Brukergruppa her er sammensatt på tvers av klasser og aldersgrupper. Sosialfaglig kompetanse vil være et av mange viktige verktøy i arbeidet med barna.

Spørsmål 9: Synes du det samiske innholdet er godt beskrevet i utkastet til rammeplanen?

Delvis enig

Ingen kommentar fra instansen

Spørsmål 10: Hvilke tema i rammeplanen er det mest behov for støtte- og veiledningsmateriell til?

Ingen kommentar fra instansen

Spørsmål 11: SFO har hatt samme navn siden plikten til å ha en skolefritidsordning ble innført i loven. Bør SFO få et nytt navn?

Helt uenig

Ingen kommentar fra instansen

Spørsmål 12: Har du andre kommentarer eller forslag til endringer i rammeplanen?

vi velger å legge inn hele svaret som vi utforma i forbindelse med høringa. Noe av teksten er klippa inn under punkter lengre opp i høringa, mens andre ting ikke er berørt.

Skolenes landsforbund er svært fornøyde med at det endelig er utforma en nasjonal rammeplan for Skolefritidsordningen. Dette var på tide, godt over 20 år etter at dette ble en lovpålagt oppgave for kommunene. Vi mener det er viktig at rammeplanen legges opp ut ifra barnas behov og at leik skal ha en svært sentral plass i tilbudet som skal gis til barna.

Problemet med rammeplaner er at det blir stort tolknings- og handlingsrom. Det sies ikke noe om rammene for økonomi, bemanning eller fysiske forhold – inne og ute. Det blir mange fine ord, men hvordan skal virkeligheten være? Den nasjonale rammeplanen vil gi svært stort lokalt handlingsrom og dermed ulikhet i de ulike skolefritidsordningene rundt i landet. Det vil også gi ulikheter innad i kommuner.

Rammeplanen legger vekt på at SFO skal være for alle. Skolenes landsforbund ville ha løfta fram punkt 2.6 MANGFOLD OG INKLUDERING. Vi ønsker å sette denne delen av rammeplanen enda mer i fokus. Slike nummereringer kan fort oppfattes som en prioriteringsliste – sjøl om det ikke er tenkt slik. SFO skal være en arena for alle barn, uansett språk, kultur, religion, økonomi og sosial bakgrunn. SFO bør være en arena som virker sosialt utjevne. Dette kommer ikke

tydelig nok fram i rammeplanen. For svært mange er SFO i dag et altfor dyrt tilbud. Det blir derfor til at de som virkelig kunne hatt behov for dette tilbudet, ikke ser seg råd til det. SFO må være et gratis tilbud for alle elever.

Det er i dag en utfordring at barn som har store enkeltvedtak med pedagog eller fagarbeider/assistent/eller andre ikke får den samme type oppfølging når de kommer over i SFO. Dermed beslaglegges en del av personalet nærmest automatisk til denne oppgaven. Dette er en problematikk som må belyses. Likeledes må man i rammeplanen våge å belyse personaltetthet i forhold til for eksempel språkstimulering og andre utfordringer. Rammeplanen må være tydeligere på hvordan man skal ivareta barn med særskilte behov.

Skolenes landsforbund mener det er viktig at man også i SFO har handlingsrom for ansettelse av ulike yrkesgrupper. Dette er en arena hvor man ofte har bruk for yrkesgrupper som har sosialfaglig kompetanse. Brukergruppa her er sammensatt på tvers av klasser og aldersgrupper. Sosialfaglig kompetanse vil være et av mange viktige verktøy i arbeidet med barna.

Rammeplanen har med et eget punkt om overgang mellom barnehage og SFO, dette er bra. Planen bør også omhandle overgangen mellom SFO-skole-SFO. Her skal både barn og voksne fra ulike trinn og klasser samhandle.

Videre er det i dag en utfordring med flerbruk/sambruk av personale og av arealer både inne og ute. Dette bør omhandles i rammeplanen.

Skolenes landsforbund mener at rammeplanen ikke er realistisk ut fra de betingelsene SFO drives ut ifra i dag.. Vi mener at de rammene det legges opp til i planen vil kreve at SFO har en egen leder, som ikke er rektor. Rektor har arbeidsoppgaver nok med den komplekse driften av skolen. Lederen skal, etter denne rammeplanen, ha ansvar for den daglige driften, planlegging av variert innhold, kontakt med lag og organisasjoner, drive med utviklingsarbeid, ha kontakt med heimen og andre instanser.

Det er også helt tydelig at de aktivitetene som er skissert i rammeplanen vil kreve en helt annen økonomi enn i dag, både i forhold til bemanning og tilgang på arealer og utstyr.

Rammeplanen kan gjerne stille krav til at SFO skal ha en årsplan, men da må det legges til rette slik at det finnes ressurser nok til å jobbe med denne planen. Både lederen og de andre ansatte må da ha tid til å utforme årsplanene og til den jevnlige planleggingen av aktivitetene som det er planlagt at de skal gjennomføre. Skolenes landsforbund vil påpeke at det ikke må legges så stramme planer for aktiviteter at en fratrar barna muligheter for frileik.

Det legges opp til at SFO skal ha en del samarbeid med andre, både foreldre, barnehage, skole og andre instanser. Hvordan skal dette kunne gjennomføres med dagens ressurser og avtaleverk?

Skolenes landsforbund mener at ideen om samarbeid med kultur- og fritidsorganisasjoner er god, men dette er et tilbud som ofte ekskluderer en del på grunn av kostnader til deltakeravgift eller utstyr.

Vi mener det er viktig at det i denne rammeplanen vies mye plass til kvalitetsarbeid. Dette synliggjør hvor viktig det er at de ansatte får satt av tid i sine arbeidsplaner til samarbeid og planlegging. Videre er dette en tydelig underbygning av at også de ansatte i SFO må få tilbud om skolering.

Med vennlig hilsen

Hedda Birgitte Huse
Avdelingsdirektør

Stine Kolstad Jensen
Førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent